

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Corde præstandum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

anulumque cum gemma aliqua insigniori, praeclaraque antiquorum opera, qua non temere olim & magistratibus, & iis qui fortiter aut sapienter se gesserunt, honori fuerint condonata. Hac igitur ego quoque per otium in unum tibi congeffi commentarium. Quid enim ego antiquissimus domus tua cliens negare potuissem, quod tu tam honeste posteres. quodq; ad ingenii tui elegantiam facere mihi videretur? Antiquissima enim est imaginum disciplina, & gentibus omnibus qua ingenii & eruditione claruere, in primo semper honore habita. Idem de Regiis, de Romanorum fuscibus, de sella, deq; ornamentis aliis dici potest, cuius potissimum rei ratio ab Aegyptiis primum desumpta, reliquis mox nationibus communicata. Valde itaque, ut pars hac meum erga te studium, amorem, observantiamq; declararet: eo enim consilio scripsi, ut haec qualiacunq; sint, istiusmodi erga te cultus testimonium essent manifestum. Ingrati siquidem amicus esset, non assidue esse memorem beneficiorum, qua in me domumq; meam universam, clarissimus pater tuus Fantinus pater tuus summam viri integritatis assidue contulit, qua quidem e memoria vitae, mea numquam evellentur. Accedit ad haec, quod tu quoq; jure quodam bene ditario eadem benignitate patrocinium erga nos idem suscepisti, meq; praecipue vel a teneris utriusq; nostrum unguiculis in amicitiam tuam acceptatione dicam, an in domo tua compertum, fovere, ac omni officiorum genere prosequi numquam desisti, disciplinam liberalitatemq; eam, quam a patre sapientissimo atq; optimo viro acceperas, egregie consecutus. Auxerunt autem tot merita summum ingenium tuum, suavissimiq; mores, probitas dubio procul singularis, qua ut te semper mirabiliter & amarem & colerem, effecerunt: nam & tu aliquid dignum majorum tuorum gloria cogitas: futurumq; est, ut inde virtutis etiam tuae lumen elucescat. Sed quoniam tam clarae sunt laudes tuae, ut meo non indigeant testimonio, eaq; suapte vi omnibus innotescunt, iis nunc dimissis ad negotium quod explicari quavis, accingamur.

DE BULLA. CAP. I

Bulla commendatio. Hac à D. Laertio in ejusdem vita.

Bullam apud Romanos cordis effigiem habuisse, multi profitentur. Hetruscorum sanè gestamen illud ab Lucumone Hetrusco duce, quem Romulus tam condendae quam instituendae urbis socium, habuit acceptum. Eum vero Pythagoricum fuisse Aufonius ostendit, ubi Samii Lucumonis acumen celebrat. Sedenim Pythagoram Tyrrenum fuisse, Aristoxenus, Aristrachus & Theopompus asseverant, quod Theodoretus id ipsum sentiens authores habet, quamvis unus Neanthes eum Tyrium fuisse suspicetur. Multa vero hujusmodi excogitata sunt à Pythagora: quia non solum originatione motus, quod multa olim in Hetruria civitates ab Aegyptiis fundatae constitutaeq; dicuntur, sed quod ipsos etiam Aegyptios adierit, à quibus sacri sermonis rationem, obscuritatem in loquendo symbolicam, & disciplinas alias reportavit. Cur vero Samium nonnulli eam fuisse dixerint, alibi disputatum.

CORDE PRÆSTANDUM. CAP. II.

Idem Macrobius lib. 1. Satur. c. 6.

ERat vero apud Romanos gestaminis hujus hieroglyphicum significatum, ut ingenui pueri figuram hujusmodi de collo suspensam ante pectus inspicientes, se tum demum homines futuros cogitarent, si corde praestarent. Ideoque Tarquini Prisci filium, quatuordecim non amplius annos natum, virili edito facinore, hoste quippe in acie caeso, Bulla primum omnium ea aetate donatum ajunt, quamvis & Herfiliæ filium adhuc infantulum, quod primus ex raptis conjugibus ortus esset, eo gestamine decoratum, proditum sit: puerumque Papyrium ob tacendi simulandique peritiam, qua in eludenda matris importunitate, qua Senatus ab eo secreta perscrutabatur, usus est, maxime nobilitatum.

Bulla estymon.

Sunt autem qui vocis secuti significatum, *δοτό τις βολής*, id est, à consilio Bullam dici voluerunt, ideoq; datam pueris gestandam: quod aetas ea ulterius sit consilio regenda. Puerile enim omnino gestamen fuisse Persiani ad Cornutum versus ostendunt:

Cum

Cum primum pavido custos mihi purpura cessit,
Bullaque succinctis laribus donata pependit.

Satyr. 5.

Apertius vero Tullius, Verrinis: *Bulla in toga praetexta erat ornamentum pueritiae, indicium atque insignis fortunae.*

CONSILIUM. CAP. III.

Alii significare voluisse dicunt, consilium a peccatore proficisci, ideoque Bullae hieroglyphicum in eam partem referre. De consilio vero per figuram Cordis a gutture pendente expresso, in Cordis ipsius Commentario satis disputatum.

Vel quod Bulla vel Bullam sit Bullae affine.

VERITAS. CAP. IV.

AEgyptii sane cum veritatem ex humano corde gutturi appenso *ἰεργλυφικῶς* indicari dicunt, Bullam hanc intelligunt, insignemque sane hoc gestamine praedicant iudicem illum, quem in Simandii monumentis fuisse tradunt, cujus a collo suspensa veritas penderet, oculisque esset in sinum dejectis, octo legum libris circumstantibus, quod nos admonere dicunt, Judices integros esse debere, & solum inspicere veritatem. Quod vero esset compendiosum veritatis hieroglyphicum, nulum Corde ipso commodius invenimus. Adamantius ubi Ezechielis dictum illud interpretatur, *Et Ezech. c. 17. catena circa collum tuum: Si me, inquit, posteaquam iustitiae opus adimplevero, intellectus ornabit veritatis, tunc mihi ornamentum nuptiale, tunc catena collo decora circumdatur.* Nam & Platonicus, qui iustitiam volunt actionem esse quandam animae propriam, ei locum etiam circa pectus attribuunt. Nos vero cum veritatem esse quid ingenuum, & mendacium servile quiddam addiderimus, *ἰλαυθῆς γὰρ ἀνδρῶν, τ' ἀληθῆ λέγειν, Ingenui opus viri est, ut vera proferat,* eamque Bullam ingenuos tantum gestare solitos, quid illud fuerit gestaminis, quod veritatis indicium a collo penderet, praeterquam Bullam hanc, suspicari nequimus. Sane Diodorus signum id variis ornatum gemmis fuisse profertur. Levitico etiam, ubi de Pontificis ornatu agitur, veritatis signum invenias in pectus incubuisse, de quo alibi suo loco diximus. Sed & Salomonis dicitur cap. 111. veritatem gutturi circumdare commonemur.

INVIDIAE AMULETUM. CAP. V.

CRat & triumphantium gestamen Bulla, quam in triumphis praese gestabant, inclusis in eam remediis, quae adversus invidiam pollere credebantur. Illud adnotandum ex Asconio, Bullam suspendi in collo infantibus, ingenuis auream, invenio etiam apud alios argenteam, libertinis vero scorteam, esse solitum, ut illud apud Juvenalem aperitur, *Signum de paupere loro.* Sane nostrae etiam aetatis mos est, ut si quis torquem aureum, catellamve gestare voluerit, neque tamen equestri, vel, ut ajunt, militari, aut alia quapiam dignitate, cui gestamen illud competat sit insignitus, ligulam ex loro gestamini ejusmodi alligare compellatur.

Bulla triumphantium gestamen.

Observatio gestaminis torquis aurei.

GLORIOSUS. CAP. VI.

Neque tamen ubique Bullae nomen pro gestamine accipiendum, sed & pro baltheorum, & forium, & aliarum plurimarum rerum ornamentis, unde pars haec pro gloria fastuque ponitur, ubi quis non aliter gloria turgescere videatur, quam Bullae ipsae inturgescerentis cujusdam figurae speciem praese ferunt. Unde dixit Persius:

*Non equidem hoc studeo, bullatis ut mihi nugis
Pagina turgescat.*

*Sumpta Metaphora
Dicitur tunc
προφθέρων
γυν.*

Id quod alia metaphora alibi dixit, *Ad populum phaleras.* Bullae autem in zonarum ornamentis tanquam clavi affixae baltheis dedere nomen, quasi Bullatei vocentur. Et clayorum capita tumentiora, qualia templorum, & privatarum aliquot adium valvis ornamenti causa affigi solent, Bullae nuncupantur: quas Cicero ait, Verrem, quaecumque aureae essent, omnes auferre non dubitasse. Et apud Plautum

Plautum